

P.Z.E. br. 199/3

**HRVATSKI SABOR
ZASTUPNICA DALIJA OREŠKOVIĆ**

Zagreb, 6. lipnja 2022.g.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama P.Z.E br. 199

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora, na Konačni prijedlog zakona o hrvatskoj zakladi za znanost, P.Z. br. 186., podnosim sljedeće

A M A N D M A N E

Amandman I.

U članku 6. stavak 2. mijenja se i glasi:

(3) Informacije o raspolaganju javnim sredstvima koje se odnose na osobno ime ili naziv, iznos i namjenu sredstava, dostupne su javnosti i bez provođenja teksta razmjernosti i javnog interesa iz stavka 1. ovoga članka.

Obrazloženje:

Iz ove odredbe brišu se riječi „osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak“. Uvođenje odredbe na temelju koje se može uskratiti informacija ako ona predstavlja klasificirani podatak, predstavlja korak unatrag u uspostavi transparentnog upravljanja javnim sredstvima i javnom imovinom. Predlagatelj je svoj prijedlog kojim se omogućava uskrata informacije obrazložio na način da se time onemogućava iscrpljivanje tijela javne vlasti u traženju mase podataka bez propitkivanja postojanja javnog interesa. Legitiman cilj zaštite tijela javne vlasti od iscrpljivanja u traženju informacije u masi podataka, može se postići na način da se propiše da se svi podaci o raspolaganju javnim sredstvima i javnom imovinom proaktivno javno objavljuju u registru ili drugom odgovarajućem registru ili elektronskom programu u kojem se vidi prikaz svih isplata s proračuna i računa tijela javne vlasti.

Predlagatelj je pogrešno obrazložio da se uvođenjem mogućnosti uskrate informacije o raspolaganju javnim sredstvima ako informacija predstavlja klasificirani podatak, osigurava potreban balans koji štiti tijelo javne vlasti od zlouporabe prava na pristup informacijama, te da je dovoljno da su javnosti dostupni osnovni podaci o raspolaganju javnim sredstvima. Naime, iz osnovnih podataka ne vide se upravo one okolnosti koje mogu biti potvrda o pogrešnom raspolaganju javnim sredstvima, o različitim oblicima pogodovanja i drugim korupcijskim rizicima.

Podaci o svim isplatama, sagledavajući svaku isplatu i svako raspolaganje ponaosob, moraju biti proaktivno javno objavljeni i javno dostupni, bez mogućnosti da se podatak o isplati proglašava klasificiranim podatkom.

U odnosu na raspolaganje javnim sredstvima, odnosno sredstvima poreznih obveznika, javni interes nalaže da se svaka isplata može provjeriti, a bez uvida u sve podatke transakcije, takva provjera nije moguća. U odnosu na prethodno važeće rješenje, uvođenje mogućnosti uskrate informacije koja predstavlja klasificirani podatak, značilo bi urušavanje postignutih standarda transparentnosti.

Odredba važećeg Zakona o pravu na pristup informacijama ima viši standard u odnosu na Direktivu s kojom se sada usklađuje, stoga treba naglasiti da Direktiva uvijek predstavlja minimum standarda, no ona se nikada ne bi smjela iskoristiti kao razlog snižavanja već dostignutih nacionalnih standarda, što uostalom i sama Direktiva i izrijeком potvrđuje.

Amandman II.

U članku 12., u izvornom članku 28. dodaju se stavci 8., 9. i 10. koji glase:

(8) Tijela javne vlasti dužna su na svojim internetskim stranicama objaviti i redovito ažurirati:

- Popis svih pojedinačnih isplata iz proračuna tijela javne vlasti, uz navođenje podataka o osobi ili nazivu, adresi, oib-u, svrsi, iznosu, pravnoj osnovi za isplatu, zajedno sa objavom dokumenta na temelju kojeg se isplata vrši u pdf ili nekom drugom formatu
- Popis svih ugovora sklopljenih s tijelom javne vlasti, zajedno sa objavom samog ugovora u pdf ili nekom drugom formatu
- Sistematizaciju radnih mjesta u tijelu javne vlasti, s podacima o propisanim uvjetima i iznosom propisane plaće ili koeficijenta za izračun plaće za svako radno mjesto
- Prikaz podataka o popunjenosti radnih mjesta, s podacima o kvalifikacijama koje osoba raspoređena na određenom radnom mjestu ima, te podacima o tome kada je i na temelju kojeg akta raspoređena na radno mjesto, te podacima o prethodnim radnim mjestima u okviru istog tijela javne vlasti
- Ukoliko tijelo javne vlasti raspolaže s nekretninama, ili odnosi odluku o načinu njihova korištenja, popis svih nekretnina koji sadrži opis u naravi, površinu, mjesto, zemljišno – knjižne i katastarske podatke, podatak o tome kome je i na temelju kojeg akta nekretnina dana na korištenje i pod kojim uvjetima, zajedno sa objavom samog akta o dodjeli u pdf ili nekom drugom formatu, uz podatke o izvršenim uplatama naknade za korištenje.

(9) Podaci iz stavka 8. ovog članka ne odnose se na pojedinačne podatke o isplati mirovine, invalidnine i socijalnih naknada.

(10) Na podatke iz stavka 8. ovog članka, ne odnose se odredbe kojima se propisuju uvjeti i ograničenja ponovne uporabe podataka.

Obrazloženje:

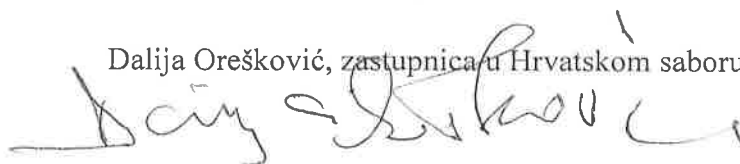
Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju odredbe Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019.g. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora, no propušteno je propisati koji konkretno podaci moraju biti javno objavljeni. Ovim amandmanom propisuje što su sva tijela javne vlasti dužna javno objavljivati kako bi se načelno pravo na pristup informacijama učinilo stvarnim, praktičnim, lako ostvarivim.

Sloboda informiranja, a time i pravo na dostupnost informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti mora imati stvaran sadržaj, a ne biti samo deklarirana u Ustavu Republike Hrvatske, zakonima i međunarodnim ugovorima koji su u Republici Hrvatskoj na snazi.

Brzi tehnološki razvoj omogućava stvaranje novih usluga i aplikacija, a tehnološke mogućnosti mora pratiti i politička volja da na lako dostupan način učini sve informacije o djelovanju tijela

javne vlasti učini javnima. Transparentnost podataka o načinu trošenja sredstava javne vlasti jedan je od najsnažnijih preventivnih antikorupcijskih alata. Otvaranje mogućnosti uvida javnosti u realnom vremenu, sa punim opsegom podataka na temelju kojih se provela pojedina transakcija jača povjerenje građana u institucije, a time i u sam demokratski poredak.

Dalija Orešković, zastupnica u Hrvatskom saboru

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dalija Orešković', written in a cursive style.